

Participatieplan Woonvisie

Onderwerp	Woondiscussie & Woonvisie
Datum	27 januari 2022

1. Wat is de ruimte voor participatie?

Beschrijving ruimte

De gemeenteraad wil over de verschillende aspecten van het thema ‘wonen’ een discussie voeren, niet alleen met elkaar, maar vooral ook met inwoners en andere belanghebbenden. Deze woondiscussie vormt de basis voor de Woonvisie.

Uitgangspunten uit de Nota Participatiebeleid

“Participatie vanuit de gemeente betekent niet dat de gemeente alles aan inwoners overlaat, maar dat de gemeente een weloverwogen keuze maakt of en in welke mate zij samen met inwoners ideeën of besluiten ontwikkelt” (Nota Participatiebeleid). Het doel van participatie in Heemstede is gezamenlijk nadenken over noodzakelijke kaders en waar mogelijk het stellen van algemene regels of helemaal geen regels. In het participatietraject van de Woonvisie vragen wij aan stakeholders en inwoners wat zij belangrijk vinden als het gaat om het wonen.

Wet- en regelgeving

Alle gemeenten zijn vanaf 2022 verplicht een Woonvisie op te stellen. De gekozen vorm van de Woonvisie is vrij, en zo zijn er ook geen kaders aan de participatie verbonden. Artikel 42 van de Woningwet bepaalt dat een corporatie met haar werkzaamheden naar redelijkheid moet bijdragen aan de uitvoering van het gemeentelijk volkshuisvestingsbeleid. Deze redelijke bijdrage krijgt vorm in het bod van de corporaties voor de prestatieafspraken. Een logisch gevolg is daardoor om de woningcorporaties Elan Wonen en Pré Wonen te betrekken bij de woondiscussie.

Een andere verplichting vanuit de Woningwet is om bij het ontwikkelen van de Woonvisie overleg te voeren met gemeenten die een rechtstreeks belang hebben bij onderwerpen in de Woonvisie. Het logische gevolg is dat wij buurgemeenten informeren en betrekken bij het traject richting de Woonvisie.

Complexiteit van het onderwerp

De woondiscussie gaat voornamelijk over het maken van keuzes. Voordat een keuze gemaakt kan worden moet duidelijk zijn wat voor gevolgen een keuze heeft en wat de alternatieven zijn. Bij de voorbereiding van de woondiscussie worden de bouwstenen van de Woonvisie uitgewerkt. Er wordt een inventarisatie gemaakt van kwalitatieve en kwantitatieve gegevens van de thema’s gerelateerd aan het ‘wonen’. Deze inventarisatie wordt verwerkt in een woon-DNA. Met dit woon-DNA kunnen alle betrokkenen snel een beeld krijgen van de huidige situatie. Door betrokkenen om een laagdrempelige en snelle manier bij te praten wordt de informatie-asymmetrie tussen gemeente en inwoner verkleind, waardoor de kwaliteit van de response verhoogd wordt.

Verskillende belangen

Uiteindelijk moet er een keuze gemaakt worden in de Woonvisie. De resultaten van de participatie dienen als input voor de gemeenteraad om een weloverwogen keuze te maken en zo het draagvlak voor het woonbeleid te vergroten.

Capaciteit

Het opstellen van een Woonvisie is geen eenvoudig proces. Het is een forse verzwaring van het takenpakket van betrokken ambtenaren. In 2016, bij de voorloper van de Woonvisie, is ervoor gekozen om het adviesbureau 'Companen' in te huren om het Volkshuisvestingsbeleid Heemstede op te stellen. Bij het aankomende traject wordt in de startnotitie budget aangevraagd voor een projectleider om het traject richting de woonvisie in goede banen te leiden en de (concept) Woonvisie te schrijven.

Iedereen betrekken

Het is belangrijk om ook de 'stille meerderheid' te horen, en niet alleen een select groepje actieve inwoners. Om zoveel mogelijk huidige en toekomstige Heemstedenaren te horen wordt er op verschillende manieren informatie opgehaald. Er wordt een bewonersavond georganiseerd om met alle betrokken bewoners in gesprek te gaan, er wordt heel breed een enquête verspreid, er wordt met de werkgroep Samen Besluiten gekeken naar een andere vorm van participatie om een brede groep inwoners te horen en de gemeenteraad heeft de mogelijkheid om ervoor te kiezen een sessie te organiseren met betrekking tot de motie samenspraak. Daarnaast worden externe en interne stakeholders gesproken om zo de wensen en behoefte van andere belanghebbenden, waaronder de toekomstige Heemstedenaren, op te halen. Alle participatiesporen samen zorgen ervoor dat zoveel mogelijk mensen en partijen hun steentje kunnen bijdragen aan de Woonvisie.

Conclusie:

Het thema wonen raakt iedereen: huiseigenaren, huurders, verhuurders, maar ook toekomstige inwoners en kinderen. Dat gegeven maakt goede participatie niet alleen moeilijk, het is noodzakelijk. Gezien de ambtelijke capaciteit is budget voor een projectleider nodig. Ook zal de raad een uitspraak moeten doen over het voorgestelde participatieplan. Zo wordt ondervangen dat achteraf inwoners op een verkeerde manier gehoord zijn of dat de gemeenteraad het participatietraject toch op een andere wijze had willen insteken. Door in samenwerking met de commissie Ruimte de reikwijdte van de Woonvisie te bepalen wordt verzekerd dat wij in het participatietraject de informatie ophalen waar de raad naar op zoek is.

2. Wat is het doel van de participatie?

Doel

A. Samen denken

De opgave wordt samen verkend. Er wordt geluisterd naar elkaars visie, mening en kennis met als doel te komen tot maatschappelijke waarde. In deze fase wordt nog niks besloten of gedaan, het gaat puur om input verzamelen. Bijvoorbeeld via bijeenkomsten of enquêtes.

Toelichting op gekozen doel

Om tot een goede Woonvisie te komen heeft de gemeenteraad gevraagd om over het wonen een gesprek met inwoners te organiseren. Via een bewonersavond en enquêtes wordt informatie

opgehaald voor de Woonvisie. Hierdoor moet een beeld ontstaan van wat de Heemstedenaren belangrijk vinden op het gebied van wonen. Eerst worden kerngegevens verzameld om een beeld te kunnen schetsen van de huidige woonsituatie in Heemstede (stap 2). Daarmee worden inwoners geïnformeerd om zo een weloverwogen keuze te kunnen maken. Deze keuzes worden gemaakt via de verschillende participatie-sporen (stap 3). De reikwijdte van dit participatietraject wordt bepaald door de commissie Ruimte.

Een ander spoor is het betrekken van betrokken partijen / stakeholders. Door in gesprek te gaan met deze stakeholders wordt duidelijk wat hun visie is op het wonen in Heemstede, welke knelpunten zij ervaren en welke oplossingen zij zien (stap 3).

Na het opstellen van de concept-Woonvisie worden de betrokken partijen / stakeholders om een reactie gevraagd over de haalbaarheid en uitvoerbaarheid van de visie. De opmerkingen die zij hebben worden verwerkt in een definitief concept. Zo wordt gegarandeerd dat de doelen en ambities uit de Woonvisie haalbaar zijn. De opmerkingen, daar waar mogelijk, worden verwerkt in de definitieve Woonvisie.

Wat gebeurt er met de opbrengst?

De opbrengst van inwoners en stakeholders wordt gebruikt als input voor de woonvisie. Daarnaast wordt het concept nog voorgelegd aan stakeholders om na te gaan of de visie haalbaar en uitvoerbaar is. Eventuele opmerkingen worden, indien mogelijk, verwerkt.

3. Deelnemers en rollen

Wie moet betrokken worden?	Welke rol heeft deze persoon/organisatie?
Gemeente Heemstede/ambtenaar	Proceseigenaar
Gemeenteraad Heemstede	Beslisser
College van B&W	Co-producent (mee ontwerpen)
Ambtenaren van verschillende betrokken beleidsafdelingen	Co-producent (mee ontwerpen)
Externe adviseur	Co-producent (mee ontwerpen)
Woningcorporaties Elan Wonen en Pré Wonen	Adviseur (meedenken)
De huurdersorganisaties Bewonersraad Elan Wonen en Bewonerskern Pré	Adviseur (meedenken)
Inwoners	Worden geraadpleegd en geïnformeerd
Overige stakeholders (zorgaanbieders, NVM vertegenwoordigers en ontwikkelende partijen)	Worden geraadpleegd en geïnformeerd
Buurgemeenten	Worden geïnformeerd